

Museus fora de lloc: dispositius mòbils i crisi institucional

Published by [Interacció](#) [1] on 29/09/2014 - 12:10 | Last modification: 06/05/2026 - 07:05

L'article de Martí Peran parteix d'un arxiu extens de projectes que operen com a "artefactes portàtils" per assenyalar un desplaçament sostingut en el camp artístic contemporani. El museu tradicional ja no és l'únic marc legítim per a la producció i circulació de l'art. El que emergeix és una constel·lació de dispositius mòbils, híbrids i situats que intervenen directament en l'espai social, sovint desbordant les lògiques institucionals.

El text no es limita a descriure casos. Proposa una tipologia que permet entendre com operen aquests artefactes: com a contenidors mòbils de producció, com a espais de relació i intercanvi, com a dispositius pedagògics o de serveis, com a eines d'investigació o com a estructures orientades a la sociabilitat i l'acció política. Aquesta diversitat no és anecdòtica. Fa visible una reconfiguració de les funcions que històricament havia assumit el museu.

Un dels eixos centrals és la mobilitat. Peran en desmunta la lectura celebratòria vinculada al capital flexible i al treball deslocalitzat, i la reinterpreta com a camp de tensió. Els artefactes mòbils poden reproduir lògiques existents o poden obrir esclotxes. Tot depèn de com es relacionen amb el territori i amb els marcs institucionals.

Aquesta ambivalència travessa tot l'article. Els museus portàtils no són automàticament alternatius. En alguns casos reforcen el sistema artístic, en d'altres operen com a pràctiques instituyents que assagen formes d'autonomia, producció de subjectivitat i articulació d'espais públics no codificats. La clau no és la seva forma, sinó la seva capacitat d'intervenir en la relació entre art i esfera pública.

El text també situa aquesta emergència en el context d'una crisi més àmplia de la institució museu. La seva incapacitat per gestionar la complexitat social i les noves formes de producció cultural ha generat una proliferació de pràctiques que busquen fora del museu allò que aquest ja no pot garantir. Aquest "fora" no és exterior en sentit estricte. És una exterioritat que es construeix en tensió amb la institució mateixa, com a espai d'experimentació i disputa.

El resultat és una redefinició del que pot ser una pràctica artística. Ja no es tracta només de produir objectes, sinó de generar situacions, activar relacions i intervenir en el teixit social. En aquest sentit, els artefactes portàtils funcionen com a instruments de crítica institucional, tot posant en crisi la centralitat del museu i obrint la possibilitat d'altres formes d'organització cultural.

Referència

Peran, M. (2013). *Esto no es un museo. Artefactos portátiles y espacio social*. Revista de Estudios Globales y Arte Contemporáneo, 1(1), 111–119

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Tags: pensament cultural

Tags: arts i creació

Tags: equipaments culturals

Tags: governança cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2014/museus-cri-si-institucional>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2014/museus-cri-si-institucional>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5327>